

**SPRAWOZDANIE
Z XI OGÓLNOPOLSKIEJ KONFERENCJI
„ETYKA W ŻYCIU GOSPODARCZYM
– PROBLEMY ETYCZNE ŚRODOWISKA AKADEMICKIEGO”
SALEZJAŃSKA WYŻSZA SZKOŁA EKONOMII I ZARZĄDZANIA W ŁODZI
ŁÓDŹ, 10-11 MAJA 2007 ROKU**

Konferencja poświęcona etyce w życiu gospodarczym miała odrębną, bardzo ważną sesję odnoszącą się do problemów etycznych środowiska akademickiego. W tej grupie tematycznej wzięły udział tylko cztery osoby. Pierwsze wystąpienie prof. dr hab. Aurelii Polańskiej (UG) dotyczyło etyki nauczania. Referentka przedstawiła własne próby i doświadczenia w staraniach o stosowanie zasad etyki nauczyciela akademickiego we współpracy ze studentami i procesie prowadzenia przewodów doktorskich młodej kadry. Autorka wykorzystała metodę badania stanowisk pracy promowaną przez Międzynarodową Organizację Pracy oraz metodę prakseologiczną, a także kryteria oceny wartości zawodowej człowieka, opisaną przez Jana Pawła II w encyklice o pracy ludzkiej. Według referentki nauczanie etyki tylko wtedy ma sens, jeśli przekona się studentów o wielorakiej wartości uczciwej pracy. Te wartości trzeba im pokazać w produkcie finalnym, we wzorowym zorganizowaniu procesu pracy i w kwalifikacjach twórcy – osoby pracującej.

Pozostali prelegenci reprezentowali Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II. Dr Krzysztof Kazimierz Przybycień przedstawił zagadnienie odnoszące się do najbardziej przydatnych cnót nauczyciela akademickiego. Podstawowe cnoty to: prawdziwość, akceptacja, cierpliwość, sprawiedliwość, respekt, wierność, bezinteresowność, asceza, odwaga, zrozumienie, uprzejmość, skupienie, cisza. Nauczyciel akademicki powinien je w sobie rozpoznać i starannie pielęgnować. Jest bowiem wzorem dla swoich wychowanków, który chcą w swoim życiu naśladować. Wykładowca, kierując się obowiązkiem poznania samego siebie, musi podjąć wysiłek samowychowawczy. Jest on bowiem odpowiedzialny nie tylko za samego siebie i za poziom dyscypliny naukowej, którą uprawia, lecz przede wszystkim za swoich podopiecznych.

Kolejny referat, pt. „Wokół etyki niesienia pomocy psychologiczno-pedagogicznej”, wygłosił dr Mieczysław Dudek (KUL). Problemy etyczno-zawodowe pojawiają się wtedy, gdy specjalista podejmuje relacje ze swoim klientem czy pacjentem. Każda taka relacja ma charakter aksjologiczny; nie jest neutralna aksjologicznie i etycznie. Stąd też postuluje się, aby każdy pracownik poradni miał odpowiednie kompetencje zawodowe oraz należytą wiedzę o sobie samym. Najważniejszymi problemami dotyczącymi rzeczywistości poradnianej są m.in.: pytania o podmiotowość i godność osoby, wartości moralne i religijne, granice ingerencji w osobę oraz tajemnica zawodowa.

Ostatni referat w tej grupie tematycznej zaprezentował ks. dr hab. Marian Stepulak (KUL). Autor przedstawił następujący temat: „Etyczna analiza relacji interpersonalnych: nauczyciel akademicki–student” Jednym z podstawowych zagadnień w kontekście etyki zawodowej jest pojęcie relacji. Można mówić o kilku rodzajach relacji. Ogólnie wyróżnia się relacje rzeczowe (formalne) oraz relacje osobowe (nieformalne), w których istotny wydaje się czynnik wzajemnego zainteresowania i postaw uczuciowych. W życiu społecznym, w tym także akademickim, mogą pojawić się relacje nieosobowe, gdzie człowiek traktowany jest instrumentalnie. Relacje quasi-osobiste, związane z podejmowaną rolą, a także osobiste oznaczają szczególną więź osobową.

Innym kryterium typologii relacji są jej partnerzy. Dlatego mówimy o stosunkach między osobami, stosunkach międzygrupowych oraz o stosunkach między jednostką a grupą bądź grupą a jednostką. Wskazując na czynnik motywacyjny w relacjach nauczyciel akademicki–student, wyróżniamy następujące relacje: egocentryczne, rzeczowe, spersonalizowane oraz ideowe. Adekwatnie ukształtowane relacje personalne nauczyciel akademicki–student mogą stać się dojrzałą, w sensie psychologicznym i moralnym, komunikacją. Dojrzała komunikacja bowiem charakteryzuje się takimi kryteriami, jak otwartość, wolność oraz partnerskie traktowanie człowieka.

Program całej konferencji był tak bogaty, iż trudno dokładnie przekazać choćby zarys szczegółowej problematyki. Warto jednak podać przynajmniej tematy poszczególnych sesji: 1) Etyka i altruizm w ekonomii, prawda w mediach; 2) Nierówności, sprawiedliwość, etyka; 3) Odpowiedzialność, prawda, wolność; 4) Globalizacja, Unia Europejska; 5) Zaufanie, ubóstwo; 6) Historia myśli etycznej w ekonomii; 7) Zarządzanie przedsiębiorstwem, fundacje; 8) Polityka i gospodarka; 9) Etyka zawodów i ubezpieczeń; 10) Społeczeństwo i społeczna odpowiedzialność; 11) Dylematy

etyczne w służbie zdrowia; 12) Płace, dochody, sprawiedliwość; 13) Prawo i administracja. Oprócz grup tematycznych odbyło się kilka sesji plenarnych.

Może się wydawać, iż konferencja nie dotyczyła wprost zagadnień związanych z życiem rodzinnym. Jednakże poruszane problemy odnoszą się bardzo realnie do codzienności związanej także z rodziną.

Ks. Marian Zdzisław Stepulak
Katedra Psychoprofilaktyki Rodziny KUL